

Praha 4.3.2004

8

Předběžné ekonomické výsledky nemocnic rezortu zdravotnictví za rok 2003

Zdrojem dat pro prezentované údaje byl statistický výkaz E (MZ) 6-12, zaměřený na ekonomiku zdravotnických zařízení.

Výchozí soubor zpravodajských jednotek obsahoval celkem 176 nemocnic. Počet zpracovaných subjektů se může, jak celkově, tak v jednotlivých sledovaných kategoriích zřizovatelů, proti minulým obdobím lišit. Příčiny těchto rozdílů zůstávají stále stejné a spočívají v nedodání údajů, ukončení činnosti zařízení a změně zřizovatele. Tou největší změnou zřizovatele bylo převedení řízení bývalých okresních nemocnic od 1.1.2003 většinou pod krajské úřady, popř. do působnosti obce nebo městské části.

1. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek

Podle předběžných výsledků skončilo hospodaření nemocnic rezortu zdravotnictví k 31.12.2003 takto (v mil. Kč):

Nemocnice	Počet	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek
Přímo řízené MZ	19	36 639	35 395	-1 244
Krajské	79	32 217	31 251	-966
Obecní a městské	27	5 023	4 820	-203
Soukromé a církevní	51	4 691	4 678	-13
Celkem	176	78 571	76 145	-2 426

Dosažené údaje představují zvýšení celkových nákladů o 3,8 %, výnosů o 2,8 % oproti úrovni roku 2002. V oblasti hospodářského výsledku se nemocnicím nepodařilo zastavit nepříznivý vývoj tohoto ukazatele z minulého období. Výrazné zhoršení zaznamenaly především nemocnice přímo řízené MZ, zatímco stav krajských (z velké části bývalých okresních nemocnic) se stabilizoval a ukazatel hospodářského výsledku dosáhl zlepšení, což bylo zřejmě ovlivněno opatřeními vlády ke stabilizaci systému zdravotnictví - viz dále.

Poprvé za dobu sledování vykázala ztrátu i skupina nemocnic soukromých a církevních.

2. Pohledávky z obchodního styku

Předběžný stav pohledávek z obchodního styku v porovnání s předchozími roky naznačuje následující tabulka (v mil.Kč):

Nemocnice	k 31.12.2001		k 31.12.2002		k 31.12.2003	
	celkem	po splat.	celkem	po splat.	celkem	po splat.
Přímo řízené MZ	2 968	757	3 911	1 055	4 971	1 459
Krajské	159	23	376	23	3 527	903
Okresní	2 452	582	3 006	988	.	.
Obecní a městské	372	103	442	163	529	178
Soukromé a církevní	392	120	688	207	588	216
Celkem	6 343	1 585	8 423	2 436	9 614	2 755

Úroveň celkových pohledávek se ke konci roku 2003 zvýšila o 14 %, přibližně o stejnou hodnotu (13 %) vzrostly pohledávky po lhůtě splatnosti. V průběhu roku (k 30.6.2003) dosáhly celkové pohledávky nemocnic rezortu zdravotnictví dokonce 10 033 mil. Kč, z toho 3 105 mil Kč po lhůtě splatnosti. Ke konci roku zde příznivě zapůsobil zásah státu, kdy Konsolidační agentura odkoupila 3 mld. Kč pohledávek zdravotních pojišťoven za některými subjekty neplatícími pojistné s cílem umožnit (převážně VZP) úhrady zdravotnickým zařízením.

3. Závazky z obchodního styku

Přehled o vývoji závazků s předběžnými údaji za rok 2003 ukazuje tabulka (v mil.Kč):

Nemocnice	k 31.12.2001		k 31.12.2002		k 31.12.2003	
	celkem	po splat.	celkem	po splat.	celkem	po splat.
Přímo řízené MZ	3 987	1 579	4 260	2 092	6 660	2 846
Krajské	64	5	147	1	4 306	2 415
Okresní	3 200	1 966	4 383	2 899	.	.
Obecní a městské	338	157	399	210	586	296
Soukromé a církevní	643	287	869	397	842	384
Celkem	8 232	3 994	10 058	5 599	12 394	5 941

Celkové závazky z obchodního styku se k 31.12.2003 zvýšily v podstatě o stejnou úroveň jako v předchozím roce (o 23 %). Viditelná změna nastala u závazků po lhůtě splatnosti, jejichž úroveň se zvýšila (o 6 %), zatímco v roce 2002 činil meziroční index 40 %. Pokud porovnáme vývoj závazků po splatnosti z hlediska zřizovatelů, je patrné snížení nesplacených závazků u krajských nemocnic (vlivem jejich oddlužení koncem roku). U nemocnic přímo řízených MZ a obecních pokračoval nepříznivý vývoj v oblasti nesplacených závazků.

Všechny výše uvedené údaje o hospodářském výsledku, pohledávkách i závazcích je nutno objektivně posuzovat s ohledem na provedená nutná opatření k odstranění finanční nerovnováhy systému zdravotnictví v 2. pololetí 2003, což byly následující kroky :

- postoupení pohledávek za plátcí pojistného České konsolidační agentuře (3 mld. Kč)
- úhrada pohledávek na pojistném Českých drah (0,56 mld. Kč)
- převod cca 2,7 mld. Kč na kraje pro oddlužení nemocnic

Těmito opatřeními bylo přímo do hospodaření nemocnic státem přidáno cca 2,7 mld. Kč v roce 2003, dalších 767 mil. Kč má být dodáno ještě do května 2004. Pro udržení systému zdravotního pojištění bylo státem poskytnuto více než 3,5 mld. Kč. Při posuzování předběžných ekonomických výsledků nemocnic rezortu zdravotnictví za rok 2003 je tedy nutno brát do úvahy kromě samotných účetních uzávěrek i skutečnost, že výkaznictví je ovlivněno jednorázovými subvenčními kroky a že bez zmíněných finančních injekcí a nutné připravované reformy by hospodaření i celkový stav nemocnic vypadaly podstatně hůře.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková